

Lärarens sida: Avancerad, text 24, I gryningen

Textsamtal i grupp · åk 2–9

Det som står mellan raderna: Båten har kört på stenen i natt, men vem som styrde sägs inte.

I passet	
Stilen	I Ernest Hemingways stil, som i Den gamle och havet: korta repliker, och det viktigaste sägs aldrig. Läs lugnt, med pauser. Läs vidare: Den gamle och havet.
Före läsningen	Vad är viktigt när man åker båt?
Stoppet	Stanna efter <i>"Pojken hade alltid vetat var stenen låg."</i> Något är konstigt.
Tänka högt · fråga 2, Före och efter	<i>"Vänta, ingen av dem tittar på stenen. Jag ser framför mig den blå båten vid stenen. Det står 'propellern var böjd', och det står 'hade stenen en rand av blå färg'. Jag vet att en båt kan få en böjd propeller och lämna färg om den kör på en sten. Alltså tror jag att båten körde på stenen i natt. Stämmer det? Jag läser vidare. Pappan säger 'Det var tjock dimma i natt'. Det stämmer."</i>
Fråga 1 · på raderna	Blåbärssaft.
Fråga 2 · mellan raderna, Före och efter	Ledtrådarna: <i>"propellern var böjd"; "den blå båten"; "en rand av blå färg"; "Det var tjock dimma i natt"</i> . Svar som texten stöder: att båten körde på stenen i natt. Vem som styrde sägs inte, och eleverna kan tänka olika, men pojkens skam och pappans tröst pekar på pojken. En tanke att pröva: <i>"Motorn gick sönder av sig själv."</i> Det förklarar inte den blå randen på stenen. Fråga tillbaka: <i>"Var syns blått?"</i>
Fråga 3 · mellan raderna, Känsla	Ledtrådarna: <i>"Pojken tittade inte på motorn"; "Det var pappans tur att ro"; "Jag kan ro hela vägen"</i> . Svar som texten stöder: han skäms eller ångrar sig. En tanke att pröva: <i>"Glad, han tycker om att ro."</i> Han ror fast det är pappans tur och tittar bort från motorn. Fråga tillbaka: <i>"Vems tur var det att ro?"</i>
Fråga 4 · mellan raderna, Det som menas	Ledtrådarna: <i>"I sådan dimma ser man ingenting"; "kaffe i två plåtmuggar"; "handen på pojkens axel"; "Pappan tittade länge på honom"</i> . Svar som texten stöder: att det inte var pojkens fel, eller att det hade kunnat hända vem som helst, också pappan. Båda håller med en ledtråd. En tanke att pröva: <i>"Han pratar om vädret."</i> Dimman var i natt, och han nämner stenarna. Fråga tillbaka: <i>"Vilken sten?"</i>
Fråga 5 · bortom raderna	Ja, pojken behöver ord, eller nej, handen räcker. Ett bra svar tar med något pappan gör.
Öppna frågor	<i>"Vad tänkte pappan i natt?"; "Vad vill pojken säga?"</i>
Om eleven fastnar	Peka på <i>"blå färg"</i> . Förklara gärna att propellern är det som snurrar under motorn och driver båten framåt.

© Niclas Fohlin. Ur Textsamtal i grupp, <https://niclasfohlin.se/stodundervisning/textsamtal-i-grupp>.